Nyhedsbrev til kunder og samarbejdspartnere

Værdifuld viden om skat og moms

Fedtafgift

Fedtafgiften træder i kraft den 1. oktober 2011

Et stort flertal i Folketinget har netop vedtaget den nye lov om afgift på mættet fedt – også kaldet fedtafgiften.

Loven træder i kraft den 1. oktober 2011.

I dette nyhedsbrev gennemgås de nye regler med henblik på at afdække, hvilke virksomheder der skal registreres for og betale fedtafgift.

Fedtafgift

Baggrund for fedtafgiften

Formålet med fedtafgiften er at tilskynde til bedre kostvaner og dermed styrke befolkningens sundhed.

Regeringen nedsatte i 2008 en Forebyggelseskommission, som i april 2009 afgav en række anbefalinger til en styrket forebyggende indsats. Kommissionen konstaterer bl.a., at et højt indtag af mættet fedt er forbundet med en øget risiko for hjerte-kar-sygdomme.

Lovforslaget bidrager samtidig til finansiering af den lavere skat på arbejdsindkomst, der var en konsekvens af forårspakken 2.0.

Det sker ved at tilskynde til et reduceret indtag af mættet fedt via en afgift på DKK 16 pr. kg mættet fedt i visse fødevarer med et indhold af mættet fedt på over 2,3 vægtprocent.

Typiske fødevarer med et højt indhold af mættet fedt er fødevarer som mejeriprodukter, kødprodukter, fedtstoffer og olier, mens kornprodukter, frugt og grønt har et meget lavt eller intet indhold af mættet fedt.

Hvilke varer er omfattet?

Følgende varer er omfattet af fedtafgiften, hvis indholdet af mættet fedt i fødevaren overstiger 2,3 vægtprocent:

1. Kød
2. Mejeriprodukter under varekoderne 0401- 0406
3. Animalsk fedt, under varekoderne 1501-1504 og 1516, der er udsmeltet eller på anden måde ekstraheret
4. Spiseolier og fedtstoffer under varekoderne 1507-1516
5. Margarine under varekode 1517
6. Smørbare blandingsprodukter under varekode 2106
7. Andre fødevarer, der efter en samlet bedømmelse af deres beskaffenhed og anvendelse samt den måde, hvorpå de markedsføres, kan betragtes som erstatningsvarer for eller efterligninger af de varer, som er nævnt i nr. 1-6.

Da alene fødevarer, hvis indhold af mættet fedt overstiger 2,3 vægtprocent, er afgiftspligtige, vil en række fedtfattige mælkeprodukter m.v. således ikke blive omfattet af afgiftspligten.

Særligt om kød

Virksomheder, der forarbejder kød, kan opgøre afgiftsgrundlaget efter nogle standardsatser, der er nævnt i lovens bilag 1 eller på udskæringsniveau.

For så vidt angår kød, finder bagatelgrænsen ikke umiddelbart anvendelse, hvis afgiftsgrundlaget opgøres ved anvendelse af gennemsnitssatserne i bilag 1 i loven. Bilag 1 er gengivet som tabel 1 herunder.

Satserne i bilag 1 er netop udtryk for, at nogle udskæringer indeholder meget mættet fedt, mens andre indeholder mindre fedt. Opgøres afgiftsgrundlaget således efter bilag 1, skal der beregnes afgift, selvom fedtindholdet ligger under 2,3 pct.

Der er to typer af kød, hvor samtlige udskæringer ligger under bagatelgrænsen på 2,3 pct., og satsen er derfor fastsat til nul for disse, og de omfattes derfor ikke af afgiften. Det gælder for kød fra kalkuner og kaniner/harer.

Moms- & afgiftsrådgiver Karsten Wind, kwi@beierholm.dk

BEIERHOLM
VI SKABER BALANCE

Standardsatser fra bilag 1

Kød	Mættet fedt pr. 100 g	Afgift i DKK pr. kg kød
Kvæg	5,2	0,83
Svin	6,5	1,04
Får og geder	6	0,96
Heste, muldyr, æsler	4	0,64
Kyllinger, høns og vildfugle m.fl.	2,5	0,40
Ænder og gæs	12,1	1,94
Kalkuner	0	0,00
Kaniner og harer	0	0,00
Andet vildt (dyr)	1,6	0,26
Andet kød	4,2	0,7

Vælger virksomheden i stedet at opgøre afgiftsgrundlaget på udskæringsniveau, således at fedtindholdet varierer med udskæringen, vil der være udskæringer af kød, som falder under bagatelgrænsen, ligesom der vil være nogle, der ligger over gennemsnitssatsen i bilag 1.

Hvis virksomheden vælger at opgøre afgiftsgrundlaget på udskæringsniveau, kan afgiftsgrundlaget fastlægges på to måder. Virksomheden kan enten vælge at,

- Anvende de offentligt tilgængelige fødevareoplysninger i fødevaredatabasen vedrørende råt og uforarbejdet kød eller

- Foretage en konkret måling af fedtindholdet i udskæringen.

Leverer slagteriet m.v. ikke opskåret kød, men kun halve, kvarte eller grovparterede dyr, skal den fratrække 27,5 pct. af afgiftsgrundlaget, for så vidt angår svinekød og 25 pct. af afgiftsgrundlaget for øvrige kødtyper, når den afgiftspligtige mængde fedt opgøres.

Dette fradrag skal kompensere for spild i forbindelse med den færdige udskæring i detailledet.

Kødet undergår derefter yderligere opskæring, inden det sælges til forbrugerne fra den lokale slagtermester, supermarkedet, forarbejdningsvirksomheder eller andet.

Andre varer end kød

For andre fødevarer end kød kan den afgiftspligtige mængde fedt opgøres ved:

- Næringsdeklarationen på varen, hvis en sådan findes

- Offentligt tilgængelige fødevareoplysninger, som fastsætter gennemsnitlige standarder for indholdet af mættet fedt i visse fødevarer

- Teknisk analyse af den konkrete fødevare.

Hvis vægten af mættet fedt ikke kan dokumenteres ved ovenstående, skal der betales afgift af fødevarens totale fedtindhold af såvel mættet som umættet fedt. Hvis dette heller ikke kan oplyses, skal der betales afgift af hele varens nettovægt. SKAT kan dog ud fra et skøn tillade, at afgiften betales af en mindre mængde

Hvem skal registreres?

Virksomheder der fremstiller, indfører eller sælger afgiftspligtige fødevarer fra udlandet skal registreres efter fedtafgiftsloven som enten

- Oplagshaver,
- Varemodtager eller
- Fjernsalgssælger.

Fælles for de 3 registreringsformer gælder dog, at virksomheder med en årlig omsætning af afgiftspligtige varer eksklusive afgift på DKK 50.000 eller derunder ikke skal lade sig registrere for og betale fedtafgift.

Oplagshavere

Virksomheder, der erhvervsmæssigt fremstiller afgiftspligtige fødevarer, skal registreres som oplagshavere.

Virksomheder, der fremstiller fødevarer til eksport, eller fremstiller fødevarer som ikke er egnet til menneskeføde, kan også lade sig registrere som oplagshavere.

Desuden kan mellemhandlere, der sælger varer til andre fedtafgiftsregistrerede virksomheder, vælge at lade sig registrere som oplagshavere.

Fordelen ved en oplagshaverregistrering i forhold til en registrering som varemodtager er, at en oplagshaver kan have afgiftspligtige varer liggende på lager, uden at afgiften er betalt, og hvor afgiften først betales ved udlevering fra eller forbrug i virksomheden.

Varemodtagere

Virksomheder, der indfører afgiftspligtige fødevarer fra udlandet, skal lade sig registrere som varemodtager.

Som varemodtager betaler virksomheden afgiften ved modtagelsen af afgiftspligtige fødevarer fra udlandet.

Virksomheder, der indfører fedtafgiftspligtige fødevarer, kan dog vælge at lade sig registrere som oplagshaver, hvis de udelukkende sælger afgiftspligtige varer til andre registrerede virksomheder.

Fordelen herved er, at afgiften først skal betales, når varen sælges.

Fjernsalg

Udenlandske virksomheder, der er momsregistreret efter momslovens regler om fjernsalg, med en omsætning på mere end DKK 280.000, og som sælger afgiftspligtige varer, skal lade sig registrere for fedtafgift. Registreringen skal ske, inden transport af fødevaren påbegyndes.

Private

Ikke-erhvervsdrivende (typisk private) skal også betale fedtafgift, når de indfører fødevarer fra udlandet til Danmark. Det gælder, når private køber afgiftspligtige fødevarer fra en sælger i et andet EU-land, der ikke er registreret i Danmark efter momslovens regler om fjernsalg, og sælger forestår transporten til køber. Et eksempel herpå kunne være internetkøb eller andet postordrekøb.

Private skal også betale afgift, når der købes afgiftspligtige varer fra en sælger uden for EU, og varen forsendes til køber.

Private skal dog ikke registreres hos SKAT, men skal betale afgiften til SKAT ved indførslen.

Undtaget for afgift

Privatpersoner, som køber afgiftspligtige fødevarer til eget brug, og selv transporterer varerne her til landet fra et andet EU-land, skal ikke betale afgift. En privatperson, som tager fødevarer hjem fra et tredjeland, skal afregne afgift iht. toldlovens regler om rejsegods.

Dækningsafgiftspligt

For at ligestille fødevarer, der er fremstillet i Danmark ved brug af fedtafgiftspligtige fødevarer, med tilsvarende fødevarer fremstillet i udlandet, indføres en såkaldt dækningsafgift. Denne dækningsafgift opkræves efter samme principper, som gælder for bl.a. chokoladeafgiften.

Dækningsafgiften er den samme, som afgiften på mættet fedt i de fedtafgiftspligtige fødevarer.

Det indebærer, at der skal betales afgift af en importeret fødevare, hvori der er medgået afgiftspligtige fødevarer/bestanddele til fremstillingen med DKK 16 pr. kg mættet fedt.

Hvilke varer er omfattet?

Dækningsafgiften lægges på fødevarer, der er fremstillet i udlandet, og som importeres her til landet fra andre EU-lande eller lande uden for EU.

Dækningsafgiften er derfor en afgift på forarbejdede fødevarer.

For at ligestille dækningsafgiftspligtige fødevarer med fødevarer, der er fedtafgiftspligtige, skal der betales dækningsafgift af den mængde mættet fedt, som er medgået til produktionen af den importerede dækningsafgiftspligtige fødevare.

Det indebærer, at der lægges afgift på det mættede fedt i de bestanddele, der er medgået til fremstilling af fødevaren, og som stammer fra de varer, der er omfattet af fedtafgiften, mens der ikke er afgift på mættet fedt, der stammer fra andre bestanddele i fødevaren, såsom korn m.v.

Eksempelvis vil der være dækningsafgift på det kød og den olie og ost (pizzatopping), der er medgået til fremstilling af fødevarer som lasagne, og pizza m.v.

Dækningsafgiften betales af den mængde kød, olie og ost, der er anvendt til fremstilling af fødevaren.

Fabrikanterklæringer

Importøren skal dokumentere fedtindholdet i de enkelte fødevarer ved hjælp af fabrikanterklæringer.

Fabrikanterklæringer ligger ikke langt fra de oplysninger, som producenten i forvejen skal oplyse om ingredienserne i fødevaren. Ingredienserne skal angives i faldende mængde, sådan at den ingrediens, som der er mest af i fødevaren, angives først, og den, som der er mindst af, angives sidst.

Det indebærer, at er der medgået 500 g kød og 100 g ost til fremstilling af en fødevare, er det indholdet af mættet fedt i de nævnte mængder, som der skal betales dækningsafgift af.

For visse fødevarer kan indholdet af mættet fedt variere. Eksempelvis afhænger en solsikkeolies indhold af mættet fedt af, om solsikkerne er dyrket i Spanien eller Tyskland, og ostens indhold af mættet fedt afhænger af årstiden, fordi mælkens fedtindhold svinger. Disse mindre udsving medfører ikke, at importøren hele tiden skal fremskaffe nye fabrikanterklæringer. Importøren skal godt nok kunne dokumentere indholdet af mættet fedt, men her vil det være tilstrækkeligt at kunne dokumentere et retvisende gennemsnitligt indhold af mættet fedt for den pågældende fødevare.

Det samme gælder en importør af sammensatte fødevarer som poser med blandede chokolader, karameller m.v., hvor chokoladen indeholder mættet fedt, fordi der er tilsat fedtstof til chokoladen, og karamellerne er lavet af smør. Indholdet i sådanne poser kan variere, og også her vil det være tilstrækkeligt, at importøren kan dokumentere et retvisende gennemsnitligt indhold af mættet fedt i poserne.

Tilbagefaldsregel

Kan virksomheden ikke fremlægge en fabrikanterklæring, skal der betales afgift af fødevarens samlede fedtindhold af både mættet og umættet fedt. Hvis virksomheden heller ikke kan oplyse dette, skal der betales afgift af fødevarens fulde nettovægt.

Det er åbenlyst, at tilbagefaldsreglen indebærer en voldsom forøgelse af den dækningsafgift, som skal betales for varen.

Registrering

Virksomheder, der importerer dækningsafgiftspligtige fødevarer, skal registreres som varemodtager ved SKAT og betale afgiften ved importen. Registreringsgrænsen på DKK 50.000 er også gældende for salg af dækningsafgiftspligtige fødevarer.

Udenlandske virksomheder, der sælger dækningsafgiftspligtige fødevarer som fjernsalg til Danmark, skal dog først registreres, når deres fjernsalg hertil overstiger DKK 280.000.

Virksomheder, der importerer fødevarer bestemt til fremstilling af fødevarer til eksport eller til andet end menneskeføde, kan registreres som oplagshavere for den del af deres produktion, som er til eksport/non-food.

Hvordan opgøres fedtafgiften?

Afgiftsgrundlaget opgøres forskelligt afhængig af, om virksomheden er registreret som oplagshaver, varemodtager eller som fjernsalgssælger.

Afgiftsgrundlaget opgøres på samme måde for fedtafgiftspligtige og dækningsafgiftspligtige virksomheder.

Oplagshavere

Oplagshavere skal opgøre afgiften på følgende måde:

Afgiftspligtige fødevarer udleveret/solgt fra virksomhed.

Herfra trækkes

- Afgiftspligtige fødevarer, der leveres til andre oplagshavere
- Afgiftspligtige fødevarer, der leveres til udlandet, eller som er uegnede til menneskeføde
- Afgiftspligtige fødevarer, der leveres til diplomatiske repræsentationer, internationale institutioner m.v.
- Afgiftspligtige fødevarer, der er gået tabt ved indbrud, brand, forlis eller brækage
- Afgiftspligtige fødevarer, der er beskadiget, fordærvet eller af andre grunde blevet uanvendelige
- Afgiftspligtige fødevarer, der returneres til virksomheden, når køberen godtgøres fødevarens pris inklusive afgiften.

Varemodtagere

Varemodtagere skal opgøre afgiften på grundlag af de afgiftspligtige fødevarer, der er modtaget eller indført fra udlandet i perioden.

Fjernsalg

Virksomheder, der fra udlandet sælger afgiftspligtige varer, og som er registreret efter momslovens regler om fjernsalg, skal opgøre afgiften som den mængde afgiftspligtige varer, der er solgt fra udlandet ved fjernsalg her i landet.

Eksempel dækningsafgift

En virksomhed importerer færdigretter fra Italien til salg til forbrugere i Danmark.

Af fabrikanterklæringen fra den italienske producent fremgår det, at der er anvendt 500g hakket oksekød og 150 g ost 45+ samt 50 g piskefløde 38% pr. kg færdigret.

For oksekød indgår der i henhold til bilag 1 5,2 g mættet fedt pr. 100 g. Det indebærer et samlet indhold af mættet fedt på 26 g fra oksekød.

For ost indgår der 16,7 g mættet fedt pr. 100 g, hvilket indebærer 25,05 g mættet fedt i færdigretten.

For piskefløden indgår der 24,8 g mættet fedt pr. 100 g, hvilket indebærer 12,4 g mættet fedt i færdigretten.

Samlet set indgår der 63,45 g mættet fedt pr. kg. færdigret.

Med en import af færdigretter på 5.000 kg for afgiftsperioden importerer virksomheden varer med et samlet indhold af mættet fedt på 317,25 kg, hvilket med en afgiftssats på DKK 16 pr. kg indebærer en afgift af mættet fedt på DKK 5.076.

Konsekvenser af fedtafgiften

Den umiddelbare konsekvens af fedtafgiften er naturligvis en øget pris på de afgiftspligtige varer.

Samtidig indgår fedtafgiften i afgiftsgrundlaget ved momsberegningen, hvorfor der også betales moms af fedtafgiften.

Skatteministeriet har fremhævet nogle eksempler på prisudviklingen på en række varer, der omfattes af fedtafgiften.

Tabel 1. Eksempler på forventede forbrugerprisstigninger på udvalgte fødevarer

	Mættet fedt per 100 g	Størrelse	Pris-eksem-pel	Afgift	Ny pris inkl. af-gift og moms	Forbruger-prisstigning
	Gram		DKK	DKK	DKK	Pct.
Piskefløde	24,8	250 ml	8,50	1,0	9,7	14,6
Smør (dansk)	51,8	250 g	15,50	2,1	18,1	16,7
Smørbart blan-dingsprodukt mærkevare	39,5	250 g	13,95	1,6	15,9	14,2
Margarine 60 pct.	18,0	400 g	6,00	1,2	7,4	24,0
Olivenolie	13,0	1 liter	38,95	2,1	41,6	6,7
Rapsolie	6,4	1 liter	9,95	1,0	11,2	12,9
Ost 45+	16,7	500 g	34,40	1,3	36,1	4,9
Ost 30+	10,4	500 g	36,80	0,8	37,8	2,8
Flødehavarti 60+	24,7	400 g	19,95	1,6	21,9	9,9
Svinefedt	41,5	500 g	11,95	3,3	16,1	34,7
Kød efter faktisk indhold af mættet fedt i den pågældende udskæring						
Kylling, inderfilet	1,0	1000 g	59,97	0	59,97	0
Kylling, hel	3,4	1000 g	20,36	0,5	21,0	3,3
Svinekød, hakket, 15 pct. fedt	5,5	1000 g	37,90	0,9	39,0	2,9
Svinekød, hakket 3-7 pct. fedt	2,6	1000 g	60,00	0,4	60,5	0,9
Medisterpølse	4,4	1000 g	42,86	0,7	43,7	2,1
Svinekam	6,8	1000 g	49,90	1,1	51,3	2,7
Oksekød, hakket, 22 pct. fedt	10,1	1000 g	30,00	1,6	32,0	6,7
Oksekød, hakket 7 pct. fedt	3,2	1000 g	79,90	0,5	80,5	0,8
Entrecote	9,0	1000 g	199,88	1,4	201,7	0,9
Oksemørbrad	2,7	1000 g	259,90	0,4	260,4	0,2
Kød efter gennemsnitsindholdet af mættet fedt i den pågældende dyreart						
Kylling, inderfilet	2,5	1000 g	59,97	0,4	60,5	0,8
Kylling, hel	2,5	1000 g	20,36	0,4	20,9	2,5
Svinekød, hakket, 15 pct. fedt	6,5	1000 g	37,90	1,0	39,2	3,4
Svinekød, hakket 3-7 pct. fedt	6,5	1000 g	60,00	1,0	61,3	2,2
Medisterpølse	6,5	1000 g	42,86	1,0	44,2	3,0
Svinekam	6,5	1000 g	49,90	1,0	51,2	2,6
Oksekød, hakket, 22 pct. fedt	5,2	1000 g	30,00	0,8	31,0	3,5
Oksekød, hakket 7 pct. fedt	5,2	1000 g	79,90	0,8	80,9	1,3
Entrecote	5,2	1000 g	199,88	0,8	200,9	0,5
Oksemørbrad	5,2	1000 g	259,90	0,8	260,9	0,4

Vi mener

Det er efter vores opfattelse ærgerligt, at lovgiver ikke har benyttet sig af muligheden, ved indførelsen af en fedtafgift, til samtidig at lave en større omlægning af afgifterne, hvor de usunde fødevarer m.v. afgiftsbelastes hårdere samtidig med en afgiftsnedsættelse af sunde fødevarer.

Som fedtafgiftsloven fremstår i dag, har den mere karakter af en fiskal afgift frem for en sundhedsfremmende afgift.

Samtidig indebærer afgiften, at mindre erhvervsdrivende risikerer at skulle betale en højere afgift for den samme vare end en større producent på kødområdet. Det skyldes, at det ofte ikke vil være rentabelt for eksempelvis et lille slagteri at få analyseret sit kød, og slagteriet vil derfor anvende standardsatserne i loven, som er en dyrere løsning.

Samtidig ses det ikke, at der gives afgiftsfritagelse eller nedsættelse i de tilfælde, hvor ernæringsrådene direkte tilskynder en øget fedtindtagelse.

Det kan eksempelvis være i tilfælde af tilberedning af mad til ældre eller af medicinske årsager.

Afslutning

Vi består gerne med yderligere assistance i vurderingen af, om din virksomhed er omfattet af den nye afgift, og hvordan forretningsgangen i givet fald skal tilrettelægges for at sikre den korrekte opgørelse af afgiften.

Kontakt skatteafdelingen eller din daglige revisor.